

‘Aanbestedende diensten krijgen het moeilijk met wet’

Aanbesteden moet weer een middel worden, geen doel op zich

Utrecht - Afgelopen woensdag vond het openings-symposium plaats van het Public Procurement Research Centre. Dit onafhankelijke instituut gaat onderzoek doen naar aanbesteden. Yvett Brummelhuis was erbij namens Cobouw en sprak met prof. Elisabetta Manunza, die samen met prof. Jan Telgen het PPRC leidt.

Vraag een willekeurige aannemer hoe aanbestedingen kunnen worden verbeterd en hij zal niet om een antwoord verlegen zitten. Aanbestedende diensten trouwens ook niet. Je zou toch denken dat inschrijvers en aanbesteders elkaar inmiddels gevonden zouden hebben en voor beide partijen werkbare modellen hadden ontwikkeld tot wederzijdse tevredenheid. Maar dat is tot op heden verre van waarheid.

Natuurlijk leert – als het goed is – iedere aanbesteder en inschrijver van zijn eigen fouten, maar helaas niet van die van een ander. Dat komt onder meer omdat er nauwelijks structureel wetenschappelijk onderzoek wordt verricht naar de inkoop en aanbestedingen van publieke organisaties. Daar komt daar binnenkort verandering in. Twee universiteiten, die van Twente en Utrecht, hebben samen het Public Procurement Research Centre (PPRC) opgericht. Juristen én economen gaan ten behoeve van het bedrijfsleven én de overheid onafhankelijk onderzoek uitvoeren.

Waarom juristen en economen samen? Omdat de vraag bij aanbesteden niet alleen zou moeten zijn of het juridisch gezien mag, maar ook of het

economisch gezien slim is. Professor Elisabetta Manunza, hoogleraar Europees en internationaal aanbestedingsrecht te Utrecht en professor Jan Telgen, hoogleraar inkoopmanagement voor de publieke sector, vormen samen de dagelijkse leiding van het PPRC. Het PPRC wil nieuwe oplossingen vinden door nieuwe inzichten op te doen, verworven door multi-en interdisciplinaire samenwerking. Je zou soms bijna vergeten waarom er aanbesteed wordt. Ja, omdat dat van Europa moet. Maar de gedachte was toch ooit echt om door middel van regelgeving de Europese markt te openen, de marktwerking te stimuleren en willekeur en favoritisme tegen te gaan. Mooi op papier, maar werkt dat ook in de praktijk een beetje? “Nee”, riep u al tijden, en dat wordt (onder meer) nu wetenschappelijk onderzocht. Het eerste toegepast-wetenschappelijk PPRC-onderzoek werd op 21 mei op het openingssymposium aangekondigd. Op verzoek van Randstad wordt onderzocht in hoeverre gehanteerde beoordelingssystematieken waarin prijs wordt verkozen boven kwaliteit, dat ook daadwerkelijk de bedoeling was, of een onvoorzien gevolg van de gekozen methodiek. Gebruikelijke gunningsmethodieken lijken aanbieders ongelijk te behandelen waarbij prijsvechters worden bevoordeeld ten opzichte van kwaliteitsleveranciers. De uitkomst van het onderzoek wordt eind van de zomer verwacht.

Opzettelijk

Ik vroeg professor Manunza naar voorbeelden van de relevantie die het PPRC kan hebben voor de bouwwereld. “De prijs- en tijdsdruk in de

Elisabetta Manunza: “De prijs- en tijdsdruk is hoog in de

bouw is hoog. Het moet voor niets en gisteren klaar zijn, is een veelgehoord sentiment. Maar is dat nou opzettelijk of ook een onbedoeld effect als gevolg van wijze van specificeren? Dat is nu typisch een onderzoeksvraag voor het PPRC. Aanbestedende diensten krijgen het met de nieuwe Aanbestedingswet moeilijk, ze zullen hun keuzes goed moeten leren motiveren. Hun wordt de helpende hand geboden bij het beantwoorden van vragen als: Bij welke contractvormen worden de beste resultaten gehaald? Hoe

bouw.” Foto: Christiaan Krouwels

kan ik past performance meenemen in aanbestedingen? Hoeveel aannemers moet ik uitnodigen bij een meervoudig onderhandse aanbesteding? Zal ik wel of niet met voorselectie aanbesteden? Hoe kan ik objectief aannemers selecteren voor een meervoudig onderhandse aanbesteding?” Manunza benadrukt daarbij dat de focus zowel op fundamenteel als toegepast wetenschappelijk onderzoek zal liggen. Het PPRC roept een ieder op om interessante onderwerpen, gezichtspunten en vragen aan te

dragen. Het PPRC zal in ieder geval op verzoek van marktpartijen onderzoeken verrichten en die resultaten openbaar maken. Hopelijk zullen de resultaten van het wetenschappelijk en toegepaste onderzoek van het PPRC er dan ook toe leiden dat aanbesteden weer een middel wordt, en geen doel op zich.

Mr. Yvette Brummelhuis
Plas Bossinade Advocaten, Groningen

“ Het moet voor niets en gisteren klaar zijn